

[Arbejdsministeren.]

mandslovens bestemmelser eller i øvrigt fremsat ønske om, at loven ændres.

Som bekendt har det været et fremtrædende træk i udviklingen på arbejdsmarkedet her i landet, at samarbejdet mellem hovedorganisationerne forløb inden for rammerne af det regulerende aftalesystem, som organisationerne selv havde skabt. Dette system, hvis fundament oprindeligt var septemberforliget af 1899 og senere hovedaftalen af 1960, blev i tidens løb suppleret bl. a. med aftalte regler for overenskomstforhandlinger samt med aftalen om samarbejdsudvalg, der i sin seneste form har været i kraft siden 1964. Eksistensen af dette aftalesystem er baggrunden for forligsmandsloven og baggrunden også for anden arbejdsretlig lovgivning og har i høj grad medvirket til at sikre stabilitet i arbejdsforholdene.

For øjeblikket er situationen imidlertid den, at hovedaftalen af 1960 mellem Dansk Arbejdsgiverforening og LO er bortfaldet uden endnu at være blevet fornyet. Det samme gælder de mellem de to hovedorganisationer i 1964 aftalte forhandlingsregler. Endelig er aftalen mellem de samme organisationer om samarbejdsudvalg opsagt til udløb den 1. juli i år. Bl. a. som følge heraf breder det indtryk sig uundgåeligt, at hovedorganisationernes evne til at løse de opgaver, som frie organisationsforhold har lagt på dem, er alvorligt svækket.

Under disse omstændigheder, der, så vidt jeg har forstået det, ikke har været udgangspunktet for forslagsstillernes forslag til folketingsbeslutning, kan regeringen ikke afvise, at et udvalgsarbejde om arbejdsretlige spørgsmål kan være nyttigt. Det er imidlertid næppe rimeligt og vel heller ikke muligt at begrænse området for et eventuelt udvalgsarbejde til alene at omfatte forligsmandsloven.

Jeg erindrer om, at da arbejdsretskommissionen i 1956 blev nedsat, var baggrunden et af det radikale venstre den 5. oktober 1955 fremsat lovforslag om voldgift i arbejdsstridigheder. Drøftelserne i det folketingsudvalg, der blev nedsat som led i lovforslagets behandling, samt efterfølgende overvejelser i den daværende regering førte til nedsættelse af arbejdsretskommissionen, hvis opga-

ver trods det nævnte begrænsede udgangspunkt kom til at omfatte et bredt område af arbejdsretlige spørgsmål, nemlig bl. a. revision af septemberforliget, herunder spørgsmål om ansættelses- og opsigelsesvilkår, muligheden for at finde veje til at undgå eller begrænse arbejdsstandsninger på livsvigtige områder, forligsmandsloven og loven om den faste voldgiftsret, nu arbejdsretten, som vi netop har ført en forhandling om. Herudover blev det pålagt kommissionen at foranledige tilvejebragt nye forhandlingsregler.

Jeg tror, at nærmere overvejelser vil vise, at man — såfremt et udvalgs- eller kommissionsarbejde på ny findes påkrævet — også denne gang må inddrage en videre kreds af problemer end dem, forslagsstillerne har haft for øje. De arbejdsretlige problemer har nu engang en indbyrdes sammenhæng, som det ikke lønner sig at lukke øjnene for.

Aftalen mellem hovedorganisationerne om samarbejdsudvalg er som nævnt opsagt, men endnu ikke udløbet, og forhandlinger om en eventuel revision af aftalen foregår stadig. Et positivt resultat af disse forhandlinger ville formentlig påvirke mulighederne for, at der kunne indgås også ny hovedaftale mellem hovedorganisationerne.

Under disse omstændigheder finder regeringen, at en endelig beslutning om iværksættelse af et udvalgs- eller kommissionsarbejde, det eventuelle kommissoriums udformning og udvalgets eller kommissionens sammensætning bør afvente resultatet af de nævnte igangværende forhandlinger mellem hovedorganisationerne.

Da udvalgs- eller kommissionsarbejdet under alle omstændigheder vil have betydning ikke blot for de forhold, der reguleres af lovgivningens vej, men også for forhold, der hidtil traditionelt har været genstand for aftale mellem hovedorganisationerne, er det for regeringen en selvfølge, at der inden en endelig beslutning om arbejdets igangsættelse må føres orienterende drøftelser med arbejdsmarkedets parter, med forligsinstitutionen og med arbejdsretten.

Det følger af, hvad jeg har sagt, at en endelig vurdering af behovet for et udvalgs- eller kommissionsarbejde om arbejdsretlige spørgsmål formentlig først med rimelighed kan foretages i sommerens løb, således at